Valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto 25.4.2018

VNS 1/2018 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2019−2022 - Pääluokka 27 Puolustusministeriön hallinnonala

1 Hallinnonalan määrärahat

Valtioneuvoston 13.4.2018 hyväksymän julkisen talouden suunnitelman osana oleva valtiontalouden kehyspäätös vuosille 2019—2022 sisältää puolustusministeriön hallinnonalan menot seuraavasti:

(milj. euroa)	TA 2018	KEH 2019	KEH 2020	KEH 2021	KEH 2022
Kehykseen luettava	2 450	2 809	2 744	3 763	3 763
Kehyksen ulkopuolella (alv)	372	374	380	740	741
Pääluokka 27 yhteensä	**2 872**	**3 184**	**3 124**	**4 503**	**4 505**
Uudet tilausvaltuudet	1 775	285	309	688	222

Kehyskauden menoja lisäävät vuoden 2018 talousarvioon verrattuna lähinnä vuoden 2017 puolustusselonteossa mainitut rahoituskohteet:

- Laivue 2020 -hanke +817 milj. euroa (2019—2022),
- HX-hanke +1 mrd. euroa/v (2021—2022),
- hallitusohjelman mukainen lisäys materiaali-investointeihin (asteittainen korotus: +110 milj. euroa v. 2018, +130 milj. euroa v. 2019 ja +150 milj. euroa 2020—2022)

Puolustusministeriön pääluokan menojen osuus valtion budjettitalouden menoista vaihtelee kehyskaudella 5,78 prosentin ja 6,51 prosentin välillä (5,15 % v. 2018). HX-hankkeen kehysvaraus nostaa osuutta huomattavasti vuosina 2021—2022. Arvioitu pääluokan menojen BKT-osuus nousee vastaavasti 1,3 prosentista v. 2019 1,8 prosenttiin v. 2022 (v. 2018 arvio 1,23 %).

2 Sotilaallisen maanpuolustuksen kehysmuutokset

Julkisen talouden suunnitelma sisältää sotilaallisen maanpuolustuksen (Puolustusvoimien toimintamenot + puolustusmateriaalihankinnat) osalta seuraavat kehysmuutokset kevään 2017 julkisen talouden suunnitelmaan verrattuna:

Muutos (milj. euroa)	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Indeksitarkistukset (netto)	+16,9	+16,9	+16,9	+16,9
Palkkausten tarkistukset	+29,0	+27,3	+27,3	+27,3
Sotilastiedustelulaki	+6,0	+7,8	+9,2	+10,5
JTS-mrd. tuottavuussäästö 0,3 %		-4,8	-9,6	-14,5
Siirto momentille 27.01.01 (PLM)	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
LV2020-hanke, menoajoitusmuutos				-1,0
Palkkaliukumasäästö (kehysoikaisu)	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
Muut kehysoikaisut (Kiky ym.)	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Muutokset yhteensä	**+49,3**	**+44,6**	**+41,1**	**+36,6**

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Sotilaallisen maanpuolustuksen määrärahakehyksiin tehdyt lisäykset johtuvat indeksitarkistuksista, palkkausten tarkistuksista ja sotilastiedustelulaista. Kehyksiin tehdyt vähennykset johtuvat pääosin hallituksen asettamista, uusista 0,3 % tuottavuussäästötavoitteista.

Puolustusministeriön hallinnonalan määrärahakehyksiin on tehty vakiintuneen käytännön mukaiset hinta- ja kustannustasotarkistukset. Kehykset on muutettu vuoden 2019 hinta- ja kustannustasoon tekemällä puolustusvoimien toimintamenoihin (pl. palkat), puolustusmateriaalihankintoihin ja sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenoihin ennakollinen 1,5 % ennakollinen kustannustasotarkistus. Kehyksiä on lisäksi tarkistettu vuoden 2017 toteutuneen indeksikehityksen perusteella. Em. indeksitarkistukset lisäävät nettomääräisesti sotilaallisen maanpuolustuksen kehyksiä 16,9 milj. euroa/vuosi.

Kehyksissä on otettu huomioon valtion sopimusratkaisuun 2018−2020 perustuvista palkkojen tarkistuksista aiheutuvat lisäykset, jotka ovat momentilla 27.10.01 (Puolustusvoimien toimintamenot) 29,0 milj. euroa vuonna 2019 ja 27,3 milj. euroa vuosina 2020–2022.

Valmisteilla oleva sotilastiedustelulaki lisää pysyvästi puolustushallinnon lakisääteisiä tehtäviä ja aiheuttaa lisärahoitustarvetta hallituksen lakiesityksessä (HE 203/2017 vp) kuvatulla tavalla. Puolustusvoimien toimintamenoihin on lisätty sotilastiedustelulain toimeenpanosta aiheutuviin menoihin 6,0-10,5 milj. euroa/vuosi. Lisäys on noin 60 % hallituksen lakiesityksessä kuvatusta lisärahoitustarpeesta.

Hallitus päätti kevään 2017 julkisen talouden suunnitelman yhteydessä, että hallitusohjelmassa päätetty kuntien kustannusten karsiminen yhdellä miljardilla eurolla laajennetaan koskemaan koko julkista sektoria (ns. JTS-miljardi). Tähän liittyen valtion toimintojen digitalisaatiolle ja tuottavuuden kehittämiselle on asetettu vuosille 2020−2029 ajoittuva, kaikkia hallinnonaloja sitova vuosittainen tuottavuustavoite. Puolustusministeriön hallinnonalalla säästötavoite on 0,3 % toimintamenoista vähennettynä toimitilamenoilla. Nyt käytetyillä kohdennusperusteilla Puolustusvoimien osuus suunnitellusta tuottavuussäästötavoitteesta on n. 4,8 milj. euroa vuonna 2020 ja se kasvaa vuosittain siten, että se on n. 14,5 milj. euroa vuonna 2025 ja n. 48 milj. euroa vuonna 2029.

3 Sotilaallisen kriisinhallinnan kehysmuutokset

Julkisen talouden suunnitelma sisältää puolustusministeriön pääluokassa olevien sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenojen osalta seuraavat kehysmuutokset kevään 2017 julkisen talouden suunnitelmaan verrattuna:

Muutos (milj. euroa)	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Afganistan	+3,9	+3,9	+3,9	+3,9
Irak	+11,9	+12,2	+12,4	+14,9
Libanon	+9,4	+11,6	+11,1	+13,7
Muut käyttösuunnitelmakohdat yht.	+2,5	-0,5	-1,8	-1,6
Indeksitarkistukset (netto)	+0,5	+0,5	+0,5	+0,5
Muutokset yhteensä	**+28,3**	**+27,8**	**+26,2**	**+31,5**

Ulkoasiainministeriön pääluokassa on lisätty kehyskaudelle suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenoihin 17,6 milj. euroa/vuosi. Kriisinhallinnan kehyslisäykset johtuvat Libanonin ja Irakin operaatioiden jatkumisesta ja Afganistanin operaation vahventamisesta. Sotilaallisen kriisinhallinnan menokehys on kehyskaudella yhteensä (UM+PLM) 106,5–111,8 milj. euroa/vuosi.